

Óriás hajók és repülőgépek bonyolítják le a jövőben a forgalmat Amerika és Európa között

Legnagyobb hajók építésére az Amerikai és Európai közötti forgalmat megkönnyítő hajók építésére az Amerikai és Európai közötti forgalmat megkönnyítő hajók építésére...

A hajót teljesen Angliában készítik és a világ legnagyobb és legpazarabb pompájával berendezett hajójának tervezik. Az angolok büszkén hirdetik, hogy ezzel a gőzessel a világ előtt do...

A közeljövőben tíz új nagy hajót bocsátanak vízre a különböző országok hajóépítő kikötőiből. Már maga ez is nagy szelfeció, mert a személyszállító park ezzel jelentősen emelkedik. Erre különben szükség is van, mert egyre nagyobb a forgalom Amerika és Európa között. Eddig leginkább az amerikai turisták özönölték el Európát, most már azonban Európából is mindinkább növekedik az újvilágba látogatók száma.

Egészen fantasztikus tervek vannak forgalomban az új hajók beállításával és a legújabbban szervezett repülőszolgálatok összekapcsolásával. Ma még szinte lehetetlennek látszik, de a leveleposta szállítását két és fél napra szeretnék leshálítani. A hajóvállalatok erősködnek, hogy ez a fantasztikus terv ebben az évben, vagy legkésőbb a jövő évben megvalósul.

A versenyben a németek vezetnek, akik a legközelebbi jövőben két nagy hajókölcszést bocsátanak vízre. Mégpedig a 46.000 tonnás Bremen és testvérhajóját, az Európát. Az óceánjáró gőzösek eddig is úszópálokká váltak, ez a két hajó azonban fényezésben minden eddigi fogalmat felülmúl.

Természetesen üzleti szempontból is tökélesül az eddigi forgalom, mert eddig egyik nagy óceánjáró körülbelül 14 körutat tett meg évente, amit most majdnem megdupláznak, mert átlagban 25 körutára van megtervezve. Valamennyi új hajót mind olajfűtésre rendezik, négy csavarosak, mindegyiket elektromos turbina hajtja. A németek és az angolok ver-

A két új hajó gyorsabb lesz a mostani leggyorsabb hajónál, a Mauretánianál. Az új hajók 16 és fél csomó sebességgel fognak haladni, úgyhogy ezzel elérik, hogy az utasokat az eddigi hat nap helyett négy és fél nap fogják az egyik világrészről a másikba átszállítani.

A németek és az angolok verenyében a többi nemzetek még nem szóltak bele, de lehet, hogy még erre is sor kerül, hiszen az új hajók építésének megindítását éppen az olaszok kezdték.

MI VAN AMERIKÁVAL?

Amerika a világ legnagyobb óceánjáróját, a Leviathan, eladásra ajánlotta. Amerika a háború után hajóvállalatot létesített és ez volt az első nagyszabású amerikai állami vállalkozás. A Shipping Board elnökének, Mr. O'Connernek kábelbeszéd-

De az angolok sem hagyják magukat legyőzni. A két új német hajó forgalombahozatala után némsokára vízre bocsátják White Star legújabb hajóját, a Britannit, amely 1000 láb hosszú és 60.000 tonna súlyú lesz.

se és Mr. Kelly alelnök nyilatkozata szerint az amerikai törvény előírása értelmében a Shipping Board minden évben eladásra kínálja a hajót, mert a kormány nem akar vállalatok vezetésével foglalkozni és azokat magán kezekbe kívánja adni azzal a szigorú kikötéssel, hogy ezeknek a hajóknak amerikai kezben kell maradni. A hajóparkot csak amerikai polgárok vehetik át és a hajókat csak amerikai lobogó alatt járathatják, az összes jelenlegi vonalatok fenn kell tartaniuk, sőt kötelesek a vállalatot új hajók építésével fejleszteni. Amíg az amerikai kormány nem kap kellő garanciát arra, hogy Amerika érdekei ezen a téren is meg lesznek védve, addig a törvény előírása értelmében a vállalatokat az amerikai kormány tovább vezeti.

Különben is a Shipping Board azután sem oszlana fel, hanem mint a tengerészeti hivatalnak egyik szerve ellenőrző munkát folytatna és arra törekedne, hogy az amerikai kereskedelmi tengerészet fejlődését előmozdítsa és tökéleltesítse.

Kvótarendszert követelnek az anglikánok

HAMILTON, szeptember 24. — D. W. Vernon, az anglikán egyház főtitkára az egyház évi, közgyűlésén kijelentette, hogy véleménye szerint a bevándorlás kérdését Kanadában is csak a kvóta rendszer bevezetésének alapján lehet megoldani. A kanadai kormánynak a legteljesebb kooperációban kellene ezzel a nagy nemzeti problémával foglalkoznia a főtitkár meggyőződése szerint. Foglalkozott még az egyház az ugynevezett „Companionate Marriage” a pártásági házasság kérdésével, amely a házatársaknak minden tekintetben teljes szabadságot ad és a modern idők eme jellemző kínzója ellen a leghatározottabban felemelte szavát.

OKTÓBER 6.-ÁN

- IRTA: MORA LASZLÓ
Az aradi sáncon letiprott virágok
Búsan búfogatnak.
Szívükbe nyilallik bánatos emléke
Bosszúálló napnak ...
Tizenhárom hősnek megölték az álmát.
Megölték a testét
S ködös őszi reggel, kegyetlen kezekkel
Göröngyösiszba tették.
A hősök hőseit orozták el tőlünk
Hitvány áruhalással.
A magyar csillagok azóta csillognak
Halványabb sugárral.
Nagy volt a ravatal. Egy ország emelte.
Busz nép sirta tele
S azóta még jobban, azóta még többször

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi központosító vállalat.
Fűzőkért teljes felelősséget vállalok.
HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VETELÉT INTÉZTESSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dologban forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 515 SOUTH Main Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

Mi baj van a newyorki Kossuth szoborral?

A newyorki napilapok részletesen foglalkoznak a Riverside Drive-on álló Kossuth szobor ügyével. A New York World tudósítása szerint, több mint 300 ember jelent meg az elmúlt szombaton a Kossuth szobor előtt. A három száz ember nagyobbik része külföldi radikális szervezetek tagjaiból toborozódott és az egyik radikális szervezet elnöke szakértőt is vitt magával. A „World” a tömeges látogatásból kifolyólag a következőket írja: — Bebizonyult, hogy a szobor talapzatán álló életnagyságu alak, egy apa, aki bucsut vesz katonai fiától, gyorsan közeledik az összeomláshoz. A fű hátszálka csuszik lefelé és az a szij, amely a székot tartja, egész rozsdás és tele van lyukakkal. A szobrot az év márciusában leplezték le. A „World” megírja még, hogy alig érkeztek a szakértők a szobor elé, nagy tömeg gyűlt egybe, amely több mint egy tucat rendőrnök adott munkát. Végül is ugy a magyarokat, mint az összegyűlt kíváncsiakat sikerült a járdára szorítani. A vezetőknek tudomásáraadták, hogy a város park-biztosa minden csoportosulást, vagy gyűlést megtiltott a szobor körül.

HALÁLRÁ ÜLDÖZI A SZOVIET TROCKIT
LONDON, szeptember 25. — A DAILY MAILHEZ ERKEZETT TAVIRATOK SZERINT A SZIBERIÁBA SZÁMÜZÖTT TROCKY ELETE ELEN A SZOVIET KORMÁNY MENDRENYLETET TERVEZTE. A HIRADÁS SZERINT TROCKY LAKOHA ZAT VALÓSÁGGAL CELLEVŐ CSA PATOK VETTEK KÖRÜL, AMELYEK A HAZKÖRÜLI FAK KÖZÖL VALÓSA GOS FEKVERTEZŐZ ALA VETTEK TROCKY LAKOHELYET. MIUTAN EZEN A MODON NEM SIKERULT TROCKY ELTENNII LAB ALÖL, A SZOVIET HATÓSÁGOK NEM ADTAK ÉLELMET A SZÁMÜZÖTT BOL SEVIKI VEZERNEK, AKI MOST A KÖRNYEKBELI LAKOSSÁG JÖVÖL TABÖL TENGETTI ELETET.

volt, egy a kamara számára, mint a pénzbeszerzés okából. Ausztriai kereskedők még Erdélybe is szívesen jöttek a gyönyörü halakért.
Regi asszonyainknak kivétel nélkül mindenképp volt szőlős hegye, honnan többféle bort sajtoltak. Volt nagy kertje, sőt több kertje. Mindenik versenyzett ismerősével, barátnőjével, hogy kinek szebb a kertje. Ki tud mihamar korai zöldséget felmutatni, — spárgát, korai káposztát, ugorikát, zöld borsót, dinnyét, epret. Ilyen eredményt csak úgy lehetett felmutatni, ha a ház asszonya érti a kertjének munkát. Hát értett is a kertészkedéshez és korai termelésével Bécsben is az első volt és gyakran kúldték a magyar asszonyok gyümölcsöt még a királyi asztalra is, sőt a messzi Belgiumba is ment finom telelő gyümölcs. Állandóan cserélték a finom oltóságokat, magvakat; állandóan tudakolták, hogy melyikük, hogy és mivel próbálkozik, hogy ér ezzel vagy azzal magasabb eredményt el.
A virágkertészet is erős oldala volt a régi magyar nőknek már csak azért is, mert a lányok virágkoszorút, a férfiak még a csatában is virágokrétát viseltek. Virág- és zöldség kertjük terjedelméről fogalmat ad az a foljgyszerűség, hogy liliom 400 bokor is zöldelt, rózsá szízával díszlett, a dinnyés pedig 2 holdas volt egy-egy helyt.
Állandóan csereberéltek a derék gazdasasszonyok magvakat, virághagymát, virágoitványt.

ek idején, a megpróbáltatások végtelen sorozatában? Hiszen a magyar népek tisztán béke ideje sohasem volt több egyházban 10-20 esztendőnél és a nehéz időkben egyedül az asszony törődött mindennel, mert a harc az ország területén, — a végeken, — a határokon túl elvitte a gazdát, el a jobbágyér fiait elejté.
A magyar házasságnak egészen háznépe fehéreműjével, ruházatával is kellett törődnie. Tudnia kellett, hogy hány hold kendert, hány hold lent kell bevetnie, hogy állandóan fonják, szőjék a szükségeseket, mert hiszen „fehérémmű” üzletek réggen nem voltak. Kelltek legfinomabb, finnoz, durva vászon, kocás, magvas, rózsás stb. mintával. Ertektek az egyszerűbb fonalak festéséhez is és ha a gazdasasszonyok egymás látogatására jöttek, örvendetes kötelesség volt a ládák, almáriumok habos kincsét megmutatni. Voltak juhallak és a gyapjú megmunkálása a szövőszékig mind asszonyunka volt.
A rendes napi munka mellett lenül megszaporodott, ha az udvarnál élő lányok közül valamelyik megmunkásodott. A jobbágylány staffingját is az udvarban egészítették ki.
A hozomány, régi szóval jegyruha, állott fehéreműből, felső öltözékből, palástokból, különféle nagyságu galléroból, fátol előruhából, készítették arannyal selyemmel varrott oratórlót, a vállfőben számos arany boglárókkal rakott ingvállakat, aranyos recesszőnyvákat, selymes prémes szoknyaingeket, csipkés

csaholyokat (női ing), tarka anyagból készült mellrevalókat, leányhímes patyolat ingvállakat gyöngyös fejdíszeket, főkötőket subákat, rózsás himmel varrott aranyos lepedőket stb. stb.
Ebből a sok minden gyönyörűségéből semmit, de semmit sem rendelték „cégek”-nél, hanem minden otthon készített és nem frírszabók varrták, hanem az udvarnép asszonyai, lányok! Sok időt, fáradságot igényelt a jegyruha, de isten segédelmével a derék magyar lányok a asszonyok türelme, izlése olyan darabot állított elő, hogy messzsi földre hirtelen ment s például Bécsbe, sőt Csehszországba is kikérték a varrutudókat. Régi szokás szerint a menyegzőn a férfiventédek inget kaptak emlékül, csakhogy ezek arannyal selyemmel voltak díszesre hímmezve. Vont aranyzól, vont ezüst szél, török varrás teremtetél elő a vásznakra, bársonyra, atlaszra a legszínpompásabb virágokat, (az aranyat a görögötől vették, így hívták régén a kereskedőt, aki jobbara valóban görög volt.) Ezekben a művészi csodahímezésekben, milyeneket még ma is megbámulunk régi emléktárgyainkban, templomi ruhákban, kehelytartókon, a török lányok voltak a mesterek, ők voltak a magyar nők tanítói; őket pedig harcok idején rabul ejtették messze országokban magyar harcászok; a magyar udvarokban művészi tudásukért, ügyességükért, megbecsülték őket és az „Asszonyok házába” fogadták be. Itt az „Asszonyok házában” aztán állandó foglalkozásra, tanulásra volt befogva mindenki,

akinek ügyes keze volt, — de legfőként az urilánykák, kik „nevelőben” évekig voltak egy-egy főasszonynál.
És mindenütt a drága magyar szó hallzott. Ritkán esett meg, hogy idegen nyelvű vőlegény vihette el a lányt, mert azt tartották: — Idegen nemzetet ne végy, hanem magyar nemzetet, az kivel lölköd is megnyughassék. Idegen nemzetbe ne ölközzél! a kideknek s magadnak is böcsületi megmarad.
Mint említettük már, sok urilányka nevelkedett előkelő családok udvarában. Leányiskola ak kor kevés volt. A nagy családok jó híre, dicsősége attól függött, hogy hány idegen lányka tanult a főasszony nevelésével. Sok leánykát már 9-10 éves korában adtak át; az új otthonban a család gyermekeivel tanulgattak fiu-leány külön egy apácától tanult írni olvasni, idegen nyelveket. De a főtanulás a lányok számára a házban, konyhában, tejkezelésben, kertben, asszony házában folyt, hol egy-egy öregasszony vigyázott fel rájuk s mindent meg kellett tanulni, amit a ház asszonya, a főasszony szükségesnek ítélt. Már pedig ő mindent szükségesnek tartott!
Ezek a magyar családok, ha előkelők, ha középrendűek, mind valóságos nemzeti iskolák voltak, hol az ifjuság magyar nemzeti szellemben nevelkedett, valóságos munkásoknak s ha név telenül is porladnak el, de hatásuk századokon át int bennünket követésükre!

Eltörlik a halálbüntetést Angliában

LONDON, szeptember 25. — Az angol igazságügyi minisztériumban komolyan foglalkoznak a halálbüntetés eltörlésével az anyaország területén. Sir Herbert Samuel, volt belügyi államtitkár részletes statisztikával mutatotta ki, hogy azokban az államokban melyek a halálbüntetést eltörlték, a gyilkosságok száma nem növekedett.
MEGSKALPOLTA ES MEGÖLTE A SZEPARATOR
EARL GREY, SASK. szeptember 25
CARL LAMMERS, KÖRNYEKBELI FARMER SZEPARATORAVAL DOLGOZOTT, AMIDÖN A BÉP SZIJJJA ELKAPTA A HAJÁT ES FEJÖRET JÓFORMÁN TELJESEN LESZAKITTA, KOPONYAJÁT PEDIG TÖBBS HELYEN BETÖRTE, BORZALMAS SÉRÜLÉSEI JÓFORMÁN AZONNALI HALÁLAT OKOZTAK.
PENGÖJET, DOLLARJAT KÖLDJE A „PANNONIA” UTJAN 290 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.